

Inngangur

Þessum leiðbeiningum er ætlað að hjálpa úttektaraðila við úttekt á HACCP – áætlunum fyrirtækja.

Grunnregla 1 Eru gögn til staðar – undirbúningur að HACCP-kerfi

Tafla 1. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Skuldbinding stjórnenda	Management commitment?
2	Þekking/reynsla í HACCP hóp?	HACCP team skill/experience?
3	Umfangáætlunar?	Scope of plan?
4	Lýsing á afurðum/fyrirhuguð notkun?	Product description/intended use
5	Flæðirit (ferlirit) – dagsett og undirritað?	Process flow diagram – signed and dated?
6	Vægi góðra starfshátta?	Role of Prerequisites
7	Hættum lýst?	Hazards well described?
8	Allar hugsanlegar hættur skilgreindar?	All hazards identified?
9	Hvernig er mikilvægi hvernar hættu ákveðið?	How is significance of hazard determined?
10	Eru vöktunaraðferðir virkar og eru þær árangursríkar og viðeigandi?	Are control measures effective and appropriate?

Grunnregla 2 Eru gögn til staðar – framkvæmd greiningarinnar.

Tafla 2. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Hvernig voru MSS ákvarðaðir?	How did the team determine the CCP's?
a)	Þekking/reynsla?	Knowledge/experience
b)	Var stuðst við ákvörðunartré(ferli)* (hvaða tré)	Decision tree* (which tree?)
2	Var ákvörðunartré(ferlið) rétt notað?	Was the decision tree used correctly?
3	Eru allir MSS skilgreindir?	Are all expected CCPs identified?

*(Codex tree, modified tree or company decision tree?)

Grunnregla 3 Viðmiðunarmörk / gildi

Tafla 3. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Er hægt að fylgjast með viðmiðunarmörkum eða (?) eru þau mælanleg?	Are the limits measurable or observable?
2	Eru viðmiðunarmörkin viðeigandi?	Are they appropriate?
3	Taka viðmiðunarmörk mið vöktunaraðferð	Are they set on the control measure?
4	Eru viðmiðunarmörkin tæknilega eða vísindalega rétt?	Are they scientifically/technically correct?
5	Hafa viðmiðunargildi verið ákveðin?	Have target levels been set?
6	Eiga öll viðmiðunargildi við?	Are target levels appropriate?

Grunnregla 4 Vöktun – Hver – Hvernig – Hvenær - Skrár

Tafla 4. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Hver framkvæmir vöktun? (þjálfun, staðgengill, skýrslugerð o.s.frv.)	Who is doing the monitoring (training, deputy, reporting etc.)
2	Hvernig er vöktun framkvæmd? (aðferð, verklag)	How is monitoring being conducted? (method, procedure)
3	Hvenær er vöktun framkvæmd? (tíðni)	When is monitoring carried out? (frequency)
4	Skráningar	Records of monitoring
5	Lykilspurning: Mun vöktun leiða í ljós frávik frá viðmiðunarmörkum ef frávik verða í framleiðslunni?	Key question: Would monitoring detect a deviation from limit if it occurs?

Grunnregla 5 Úrbætur

Tafla 5. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Hver er ábyrgur fyrir úrbótum	Who is responsible for C.A. (corrective action)
2	Til hvaða ráðstafanna er gripið (Á staðnum, í fortíð og framtíð)	What action do they take (Present – Past – Future)
3	Gögn um úrbætur – Gefa þau til kynna úrbætur séu í samræmi við HACCP áætlunina	Records of corrective action – Do they indicate action in accordance with the HACCP plan?
4	Lykilspurning: Munu úrbætur koma í veg fyrir að óhæfar/hættulegar afurðir verði settar á markað?	Key question: Would the corrective action prevent a potentially unsafe product from reaching the consumer?

Grunnregla 6 – Sannprófun / Staðfesting / Rýni

Tafla 6. Gátlisti

	Íslenska	Enska
1	Fullgilding: Eru gögn til staðar er sýna fullgildingu á HACCP? Hver framkvæmdi fullgildinguna?	Validation: Is there evidence the plan has been validated? Who undrtook the validation?
2	Sannprófun: Hafa verkferlar verið sannprófaðir? Eru gögn til staðar sem sýna fram á þessa sannprófun? Er sannprófunarferlið virkt? (og er farið eftir því?)	Verification: Have verification procedures been established? Are verification activities being undertaken and recorded? Does verification indicate plan is effective? (and is being followed?)
3	Rýni: Hefur HACCP – áætlunin verið rýnd á síðustuliðnum 12 mánuðum? Er til staðar verklag við rýni? (innri úttektir, tíðni, umfang o.s.frv.)	Review: Has plan been reviewed in last 12 months? Is there a procedure for triggered review?

Fullgilding/Validation	Sannprófun/Verification	Rýni/Review
Er HACCP áætlunin rétt?	Er hún að virka?	Er henni viðhaldið?
Er HACCP áætlunin að tryggja örugg matvæli?	Er farið eftir HACCP áætlunni?	Hefur eitthvað breyst í HACCP áætluninni?
Er HACCP áætlunin vísindalega og tæknilega rétt?	Er verið að vinna eins og menn halda fram að þeir séu að vinna?	Eru skipulagðar innri úttektir framkvæmdar?
Er HACCP áætlunin skilvirk?		

Tenging við skoðunarhandbók Matvæli úr dýraríkinu.

Hér er farið yfir þau atriði sem skipleggjandi HACCP – áætlunar þarf að fara í gegnum til að koma upp virkri og heildstæðari HACCP – áætlun. Einnig er hér tenging fyrir skoðunarmenn í skoðunarhandbók MAST – Matvæli úr dýraríkinu.

Tafla 7. Tenging við skoðunarhandbók – Matvæli úr dýraríkinu LBE-008.2

	Íslenska	Skoðunatriði	Enska
1	Aflið skuldbindingar æðstu stjórnenda	3.1.1.	Obtain management commitment
2	Ákvarðið umfang áætlunarinnar	3.1.1.	Define terms of reference/scope of the study
3	Setjið saman gæðahóp (ef við á)	3.1.1.	Select the team
4	Gerið lýsingu á afurð (vörulýsingu)	6.3.1.	Describe the product
5	Greinið hver fyrirhugð notkun vörunnar er	6.3.1.	Identify intended use
6	Gerið flæðirit / vinnsluferlið skilgreint	6.3.2.	Flow diagram / define process
7	Staðfestið flæðiritið(in)	6.3.2.	Confirm flow diagram
8	Greinið og skráið hugsanlegar hættur. Framkvæmið hættugreiningu. Skilgreinið vöktunaraðferð	6.3.3.	Identify and list potential hazards Conduct a hazard analysis Specify control measures
9	Ákvarðið MSS	6.3.4.	Determine CCPs
10	Setjið vikmörk	6.3.5.	Establish critical limits
11	Setjið upp vöktunaráætlun (sýnatökuáætlun)	6.3.6.	Establish monitoring system
12	Úrbætur – rétt viðbrögð	6.3.7	Establish corrective action plan
13	Fullgilding – Sannprófun og rýni	6.3.8. / 6.3.9. / 7.4.1.	Validation, verification and review
14	Skráið ferla og haldið skrár um allt ferlið.	6.3.8. / 6.3.9. / 7.4.1.	Establish documentation and records

Heimilir: Guidance Document. Implementation of procedures based on the HACCP principles, and facilitation of the implementation of the HACCP principles in certain food businesses, European Commission, Brussels, 16 November 2005. Taiex námskeið maí 2012 Campden BRI, Andrew Collins og Brian Curtis.